

JIŘINA MARKOVÁ

panton
STEREO 8116 0382
G/Kčs 36,-

Strana 1 / Side 1

1. Wolfgang Amadeus Mozart
DON GIOVANNI
text/text by Lorenzo da Ponte
Árie Zerliny z 1. dějství / Zerlina's aria from Act 1 4:02
2. Wolfgang Amadeus Mozart
FIGAROVA SVATBA / THE MARRIAGE OF FIGARO
text/text by Lorenzo da Ponte
Árie Zuzanky z 4. dějství / Susana's aria from Act 4 6:17
3. Gaetano Donizetti
NÁPOJ LÁSKY / L'ELISIR D'AMORE
text/text by Felice Romani
Árie Adiny a duet Adiny a Nemorina z 2. dějství /
Adina's aria and Adina's and Nemorino's duet from
Act 2 8:25
4. Gaetano Donizetti
LUCIA DI LAMMERMOOR
text/text by Salvatore Cammarano podle Waltera
Scotta / after Walter Scott
Duet Lucie a Edgara z 1. dějství / Lucia's and
Edgar's duet from Act 1 5:30

Strana 2 / Side 2

5. Carl Maria von Weber
ČAROSTŘelec / DER FREISCHÜTZ
text/text by Friedrich Kind
Romance a árie Aničky z 3. dějství / Ännchen's
romance and aria from Act 3 7:00
6. Bedřich Smetana
HUBIČKA / THE KISS
text/text by Eliška Krásnohorská podle Karoliny
Světlé / after Karolina Světlá
Scéna Barče z 2. dějství / Barče's scene from
Act 2 5:51
7. Bedřich Smetana
ČERTOVA STĚNA / THE DEVIL'S WALL
text/text by Eliška Krásnohorská
Árie Katušky z 1. dějství / Katuška's aria from
Act 1 3:54
8. Antonín Dvořák
JAKOBÍN / THE JACOBIN
text/text by Marie Riegrová
Árie Terinky z 2. dějství / Terinka's aria from
Act 2 5:20

Jiřina Marková — zpěv/vocal
Miroslav Kopp — zpěv/vocal (3, 4)

Orchestr Národního divadla / Prague National
Theatre Orchestra (1, 2, 5, 8)
Orchestr Smetanova divadla / Smetana Theatre
Orchestra (3, 4, 6, 7)
Řídí / conductor Zdeněk Košler

Nahráno v Dvořákově síni Domu umělců, Praha 1983 /
Recorded at the Dvořák Hall of the House of Artists,
Prague 1983

Hudební režie / Music Director: Jaroslav Smolka
Zvuková režie / Sound Engineer: Tomáš Zikmund

Cover ● Vojtěch Šimek, 1983

Photo ● Pavel Horník, 1983,

Sleevenote ● Marcela Lemariová, 1983,

PANTON, vydavatelství Českého hudebního fondu,
Říční 12, 118 39 Praha 1

Gramofonová deska mladého pěvce se stává už v okamžiku svého vzniku historickým dokumentem. Podává neopakovatelný obraz určité fáze jeho uměleckého vývoje, který se mění s každým novým úkolem, novou zkušeností. Jiřinu Markovou, v současné době nejmladší sólistku opery Národního divadla, zastihl její první gramofonový portrét v prudkém uměleckém vzestupu ve čtvrté sezóně jejího působení na naší první scéně. Už na konzervatoři se projevila jako nesporný talent. Vynikla v několika soutěžích. V roce 1976 získala 1. cenu a cenu za nejlepší interpretaci Mozartovy skladby v Duškově soutěži Hudební mládeže na Bertramce, v roce 1978 rovněž první cenu a cenu za nejlepší interpretaci soudobé skladby v II. interpretační soutěži ministerstva kultury ČSR. V roce 1979 v soutěži A. Dvořáka v Karlových Varech 1. cena udělena nebyla, druhou cenu a cenu CHF dostala Jiřina Marková. V témže roce absolvovala konzervatoř a ještě před tím vystoupila pohostinsky jako Barče v Smetanově Hubičce s tak přesvědčivým úspěchem, že byla angažována. Pěveckou techniku získanou na konzervatoři u prof. Passerové, zasloužilé umělkyně prof. Marty Boháčové a zasloužilého umělce prof. Zdeňka Jankovského si nepřestala zdokonalovat. O její další pěvecký vzestup se zasloužil národní umělec doc. AMU Karel Berman, cenné zkušenosti načerpala v zahraničních kursech — r. 1979 při Festivalu mladých hudebníků v Bayreuthu, r. 1980 v Itálii v Sieně u prof. Favaretta. Ale její svěží lyrický soprán s dominantou bezpečných výšek, s koloraturní lehkostí i schopností dramatického výrazu tvoří jen část umělecké výzbroje, s kterou Jiřina Marková vstoupila na operní jeviště. Tato mladá pěvkyně velmi uvědoměle směřuje k systematickému jevištnímu projevu, v němž pěvecká stránka je neoddělitelná od herecké. V dětství absolvovala na LŠU nejen klavír, ale i tanec a už tenkrát ji mimořádně přitahovalo divadlo. Když začala zpívat, nadschla se pro muzikál právě pro jeho syntetický charakter. Teprve na konzervatoři si zamilovala operu, když poznala, že i ona je živý jevištní útvar, v němž může plně uplatnit svou živelnou chuť hrát divadlo. Herectví Jiřiny Markové vyzrálo v Národním divadle neuvěřitelně rychle díky tomu, že herecký instinkt spojuje s inteligencí, bezprostřednost s vědomou sebekontrolou. O každé postavě přemýšlí, hledá výrazové prostředky. Ale na jevišti pak strhuje spontánním projevem. V každé z šestnácti rolí, velkých i malých, které až dosud vytvořila v Národním divadle, postihla stylovou a charakterovou odlišnost, každé vdechla jiskru životní pravdivosti. Její smetanovské dívčí role — Barče, vyzařující slunnou atmosféru, Lidka ve Dvou vdovách, Esmeralda, Jitka a v poslední době lyricky něžná Katuška mají společný rys nejen v jejím přirozeně svěžím mládí, ale také ve vzácném daru jevištní prostoty a smetanovské čistoty. Neméně vzácnou komickou vlohu, jiskřivý smysl pro humor projevila J. Marková poprvé v Klárince v Hanušově Sluhovi dvou pánů, pak v Ortensii v Mirandolině B. Martinů a v jedné ze svých nejúspěšnějších rolích — v Orffově Chytračce, odměněně spolu s Barčou tvůrčí premií CHF. K nim se řadí trojice úsměvných mozartovských postav — Papagena v Kouzelně flétně, Zerlina v Donu Giovannim, Zuzanka ve Figarově svatbě a ve Weberově Čarostřelci Anička. Schopnost uvolněného přirozeného projevu, jimž překvapila v první velké roli, v civilní postavě Anny Hilfové v opeře Ivana Jirko Podivuhodně dobrodružství Arthura Rowa, neztrácí J. Marková ani v typicky operní roli světového repertoáru, v Micaele v Carmen G. Bizeta, postavě niterně prožitá a dramaticky vygradovaná. K vytvoření dramatického napětí stačí Jiřině Markové i malá plocha krátkého výstupu. Příkladem je Bětka v Pauerově Zuzaně Vojjiřové i První jeptiška v Prokofjevově Ohnivém andělu, vřele oceněná režisérem představení, národním umělcem SSSR B. Pokrovským.

Současný umělecký profil J. Markové doplňují první gramofonové snímky — Kuchtič v Rusalce (v ND zpívá 1. žinku), Mariken v Hrách o Mariích B. Martinu, trojrole Čišniček — Zazračně dítě — Žák v Janačkových Výletech pana Broučka. Stále častěji zpívá i koncertně — repertoár písňový i operní.

At the very moment of its production, a young singer's gramophone record becomes a historic document, since it captures an unrepeatable stage of his or her artistic development, which changes with every new task, every new experience. Jiřina Marko-

vá, at the moment the Prague National Theatre Opera's youngest lady soloist, has recorded her first gramophone portrait at period of her sharp artistic rise in the fourth year of her engagement at Czechoslovakia's most prominent opera stage. Her talent was already clearly evident at the conservatory, and she shone in several competitions. In 1976, Jiřina Marková won the 1st prize and the prize for the best rendition of a Mozart composition in the Dušek Music Youth Competition at Prague's Villa Bertramka, and in 1978 the 1st prize and the prize for the best rendition of a contemporary work in the 2nd Performance Competition of the Ministry of Culture of the Czech Socialist Republic, No 1st prize was awarded in the 1979 A. Dvořák Competition at Karlovy Vary, but Jiřina Marková won the 2nd prize and the Czech Music Fund Prize. She graduated the same year, but already before that she guest-appeared in the National Theatre Opera as Barče in Smetana's The Kiss, and her convincing success won her the engagement there. Miss Marková acquired her singing technique at the conservatory under Prof. Passerová, Artist of Merit Prof. Marta Boháčová, and Artist of Merit Prof. Zdeněk Jankovský, and went on to perfect it under National Artist, Ass. Prof. Karel Berman, at the Prague Academy of Arts. She won much valuable experience in international courses — in the 1979 Young Musicians' Festival at Bayreuth, and in 1980 in Siena, Italy, under Prof. Favaretto. However, Jiřina Marková's fresh lyrical soprano with impressive self-assurance in high registers, with unforce coloratura and with a touch for dramatic expression, is only a part of artistic qualification for the opera stage. The young singer strives very consciously for a synthetic stage expression, in which the singing and the acting are indivisible. In her childhood, she studied not only piano playing at the People's School of Art, but ballet as well, and she was much attracted by the theatre. When she started singing, she became fascinated with the musical exactly because of its synthetic character. It was only at the conservatory that she fell in love with the opera, after having recognized that it, too, was a lively stage form, in which she could give full rein to her natural acting urge. Jiřina Marková's acting has ripened incredibly fast in the National Theatre, thanks to the combination of her acting instinct with intelligence, direct impact, and conscious self-control. She ponders every stage character, and seeks the most adequate means of expression for it, but the result is a fascinatingly spontaneous stage performance. In each of her sixteen great and small roles in the National Theatre so far, she has been able to find the proper shade of style and character, and has endowed every one of them with a true-to-life spark. The common features of her Smetana girls roles — Barče, with her sunny atmosphere, Lidka in Two Widows, Esmeralda, Jitka, and most recently also her lyrically gentle Katuška — are their naturally fresh youthfulness, as well as a rare simplicity of stage presentation and unadulterated expression of the Smetana spirit. Jiřina Marková has also demonstrated a no less rare brilliant touch for the comical, first in the role of Clara in Hanuš's The Servant of Two Masters, and then as Ortensia in B. Martinů's Mirandolina, and in one of her most successful roles — Orff's The Clever Girl, which won her, together with her Barče, the creative premium of the Czech Music Fund. Three cheerful Mozartian roles also fall in this category — Papagena in The Magic Flute, Zerlina in Don Giovanni, and Susan in The Marriage of Figaro, plus Ännchen in Weber's Der Freischütz. In her first great role as Anne Hilfe in Ivan Jirko's informal opera The Strange Adventure of Arthur Rowe, Jiřina Marková showed a striking touch for relaxed, natural expression, which she also displays in such typically operatic roles of the world repertoire as Micaela in G. Bizet's Carmen, which she performs with profound insight and dramatic gradation. Jiřina Marková is able to create dramatic tension even in short appearances, such as Bětka in Pauer's Zuzana Vojjiřová, or the First Nun in Prokofiev's The Fiery Angel, which won her warm praise from the director of the performance, B. Pokrovsky, National Artist of the USSR.

Jiřina Marková first appeared on gramophone records in Supraphon's recordings of Rusalca (as The Cook — while in the National Theatre she sings the First Nymph), of Martinů's The Miracle of Our Lady (as Mariken), and of Janáček's The Excursions of Mr. Brouček (in the triple role The Little Waiter — The Child Prodigy — The Pupil). She also sings more and more frequently on the concert stage, both songs and opera repertoire.